

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Актуальні питання педагогіки»

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Освітня програма: **«Середня освіта (Фізика)»**

Предметна спеціальність: **014.08 Середня освіта (Фізика та астрономія)**

Спеціальність: **014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)**

Галузь знань: **01 Освіта/Педагогіка**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 01
Від 27 серпня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Актуальні питання педагогіки
Викладач (-і)	Паска Тарас Валерійович
Контактний телефон викладача	098 83 86 043
Е-mail викладача	taras.paska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Щотижня
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна «Актуальні питання педагогіки» спрямована на формування у майбутніх магістрів системних знань та вмінь з основних напрямів сучасної педагогічної теорії та практики. Основною метою курсу є глибоке розуміння студентами актуальних проблем та тенденцій у галузі педагогіки, таких як формування професійної компетентності вчителя, педагогіка співробітництва, сучасні освітні технології, інклюзивна освіта, цифрові технології в освітньому процесі, розвиток критичного мислення та інші.</p> <p>Курс розглядає сучасні підходи до виховання та навчання, новітні педагогічні технології, методики та інноваційні практики, які дозволяють покращити якість освіти та підготувати майбутніх педагогів до викликів сьогодення. Студенти зможуть аналізувати і критично оцінювати наукові та практичні досягнення у сфері педагогіки, розробляти та впроваджувати ефективні стратегії навчання та виховання.</p> <p>У процесі вивчення дисципліни передбачається використання різних методів активного навчання, включаючи кейс-стаді, проектну роботу, дискусії та моделювання педагогічних ситуацій. Завершення курсу сприятиме формуванню професійної компетентності магістрів, готовності до науково-дослідної діяльності, а також розвитку їх творчого та критичного мислення.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою навчальної дисципліни є формування у магістрів комплексного розуміння сучасних проблем та тенденцій у педагогіці, а також розвиток професійних компетентностей, що дозволяють ефективно застосовувати інноваційні педагогічні технології та методики у практиці освітньої діяльності.</p> <p>Цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоєння ключових положень і проблематики сучасної педагогіки; - опанування теоретико-методологічними підходами до вивчення предмета, основними поняттями і категоріями педагогіки; 	

- ознайомлення із методами науково-педагогічних досліджень і формування у студентів уміння користуватися цими методами у практичній діяльності;
- з'ясування змісту професійної діяльності вчителя, основ його педагогічної майстерності та педагогічної техніки;
- допомога студентові у набутті умінь теоретичного проектування та практичного конструювання освітнього процесу, спрямованого на розвиток особистості студентів та їх творчу самореалізацію;
- сприяння засвоєнню методів і форм організації навчального й виховного процесів у закладі середньої освіти;
- спонукання студентів до подальшої самоосвіти і самовиховання;
- формування потреби постійно займатися самонавчанням і самовдосконаленням.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень із застосуванням теорій і методів освітніх наук та фізики і характеризується невизначеністю умов

Загальні компетентності

ЗК.1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку

ЗК.5. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості

Фахові компетентності

ФК5. Здатність організувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності і охорони праці в межах функціональних обов'язків викладача фізики.

ФК7. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

ФК9. Здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.

Програмні результати навчання

ПРН1. *Демонструє* вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, основ загальної та теоретичної фізики, астрофізики.

ПРН 5. *Демонструє* здатність планувати й управляти освітньою діяльністю, організувати навчання фізики та астрономії в закладах освіти, використовувати лабораторне приладдя для проведення фізичного експерименту та астрономічних спостережень.

ПРН10. *Формулює* наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, *демонструє* навички їх критичного аналізу, *генерує* нові ідеї, *аргументує* можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність.

ПРН12. *Визначає* і *характеризує* основні принципи, закони та методики науково-педагогічних досліджень; *описує* апарат науково-педагогічного дослідження, *демонструє* навички презентації результатів науково-педагогічного дослідження.

ПРН13. *Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.*

ПРН15. *Демонструє уміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.*

4. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	28
Семінарські / практичні заняття	14
Самостійна робота	48

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	Середня освіта (Фізика і астрономія)	1	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.		
	Лекції	Практ. заняття	Сам. роб.
Тема 1. Предмет і завдання педагогіки у світлі вимог вищої школи. Педагогіка, її визначення, предмет і завдання. Основні категорії педагогіки. Галузі педагогічної науки. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Філософсько-методологічні основи та проблематика педагогічної науки. Ретроспективний аналіз наукового доробку вітчизняних та зарубіжних учених у дослідженні проблем педагогіки. Актуальні проблеми та тенденції розвитку сучасної освіти.	2	2	4
Тема 2. Виховання – чинник соціалізації особистості. Виховання як процес цілеспрямованого формування особистості. Мета виховання. Кінцева мета виховання. Критерії вихованості. Процес виховання, його специфіка, структурні елементи, рушійні сили. Етапи процесу виховання. Управління процесом виховання. Самовиховання: етапи, методи і прийоми. Перевиховання: суть, принципи, етапи і методи. Шляхи підвищення	2	2	4

<p>ефективності процесу виховання. Поняття про закономірності виховання. Принципи виховання. Поняття про методи виховання. Класифікація методів виховання. Поняття про форми виховання, підходи до їх класифікації. Основні напрями виховання.</p>			
<p>Тема 3. Педагогіка середовища. Сім'я, як соціально-педагогічне середовище. Соціальне середовище, його виховні функції. Чинники і механізми соціального виховання та формування соціальної компетентності особистості. Соціально-виховні функції сім'ї. Шляхи формування психологічно безпечного середовища особистості. Профілактика конфліктів у соціальній і професійній взаємодії.</p>	2		3
<p>Тема 4. Педагогічна майстерність учителя закладу загальної середньої освіти. Учитель як організатор освітнього процесу у ЗЗСО і його функції. Закони України «Про освіту» (2017 р.), «Про повну загальну середню освіту» (2020 р.) про права, обов'язки і гарантії педагогічних працівників. Зміст основних психолого-педагогічних компетенцій учителя сучасного ЗЗСО. Поняття про педагогічну майстерність учителя, її структура та рівні. Професійна етика вчителя як педагогічна дефініція. Поняття про педагогічну доброчесність. Стили педагогічного спілкування. Педагогічний такт як узагальнений вияв стилю і спілкування вчителя з учнями. Педагогічна техніка у системі професійної майстерності учителя.</p>	2	2	4
<p>Тема 5. Актуальні проблеми дидактики. Педагогічний процес і його структурні компоненти. Структура процесу засвоєння знань. Види навчання. Оптимізація й інтенсифікація навчання. Закономірності і принципи навчання, їх класифікація і характеристика. Реалізація змісту освіти в ЗЗСО.</p>	2	2	4
<p>Тема 6. Проблема методів навчання у сучасній дидактиці. Особливості, функції методів і засобів навчання. Інноваційні методи</p>	2		2

навчання у ЗЗСО. Оптимальний вибір сучасних методів і засобів навчання.			
Тема 7. Контроль та оцінювання результатів навчання. Перевірка та оцінка знань, умінь і навичок учнів. Оцінка успішності, її призначення в навчальному процесі. Попередження неуспішності учнів.	2		3
Тема 8. Педагогічний менеджмент. Актуальні питання педагогічного менеджменту та управління закладами освіти. Моделювання педагогічних систем.	2		3
Тема 9. Інноваційна діяльність у системі освіти. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Сутність інноваційних процесів в освіті, інноваційної освітньої діяльності. Шляхи формування інноваційного освітнього простору. Прогресивні ідеї у сфері освіти і впровадження їх у власну науково-педагогічну діяльність.	2		3
Тема 10. Сучасні технології навчання. Сутність понять: освітня технологія, педагогічна технологія, технологія навчання, технологія виховання, технологія управління, педагогічна техніка. Методологічні вимоги до педагогічної технології. Джерела педагогічних технологій. Класифікація педагогічних технологій. Сучасні підходи до модульного навчання. Порівняльна характеристика традиційного і модульного навчання. Технологія проблемного навчання, технологія ігрової діяльності. Характеристика комп'ютерних технологій. Технологія дистанційного навчання. Основні принципи та види дистанційного навчання.	2	2	4
Тема 11. Інклюзивна освіта: сучасні підходи та виклики впровадження. Поняття інклюзивної освіти: сутність, принципи та нормативно-правове забезпечення. Світові тенденції та національний контекст розвитку інклюзивної освіти. Особливості організації інклюзивного навчання в закладах освіти: досвід і проблеми. Роль педагогів та асистентів в інклюзивному навчальному середовищі.	2	2	4

Індивідуалізація та диференціація навчального процесу для дітей з особливими освітніми потребами. Виклики та перспективи впровадження інклюзивної освіти в Україні.			
Тема 12. Цифрові технології в освітньому процесі. Цифровізація освіти: визначення, цілі та основні тенденції. Вплив цифрових технологій на зміни в педагогічній діяльності. Інтерактивні платформи та інструменти в освітньому процесі. Використання мобільних додатків та соціальних мереж в освітньому процесі. Роль штучного інтелекту (ШІ) в освітньому процесі: перспективи та ризики.	2	2	4
Тема 13. Педагогіка співробітництва. Історичний контекст, основні ідеї та підходи педагогіки співробітництва. Принципи педагогіки співробітництва: партнерство, діалог, взаємоповага. Співробітництво між учителем та учнями: моделі взаємодії та педагогічні стратегії. Методи активного навчання в контексті педагогіки співробітництва. Педагогіка співробітництва як основа формування демократичного навчального середовища.	2		3
Тема 14. Формування професійної компетентності педагога. Розвиток критичного мислення. Професійна компетентність педагога: структура, складові та вимоги сучасного освітнього процесу. Компетентнісний підхід у підготовці педагогічних кадрів. Методи та інструменти оцінювання професійної компетентності педагогів. Розвиток критичного мислення як складової професійної компетентності педагога. Розвиток критичного мислення у здобувачів освіти. Інтерактивні технології у формуванні критичного мислення. Інформаційна грамотність та її роль у формуванні критичного мислення.	2		3
Разом:	28	14	48

5. Система оцінювання навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів																									
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті.</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">Шкали оцінювання</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">університетська</th> <th style="text-align: center;">національна</th> <th style="text-align: center;">шкала ЄКТС</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">90-100</td> <td style="text-align: center;">відмінно</td> <td style="text-align: center;">A</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">80-89</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">добре</td> <td style="text-align: center;">B</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">70-79</td> <td style="text-align: center;">C</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">60-69</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">задовільно</td> <td style="text-align: center;">D</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">50-59</td> <td style="text-align: center;">E</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">26-49</td> <td style="text-align: center;">незадовільно (з можливістю повторного складання)</td> <td style="text-align: center;">FX</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">1-25</td> <td style="text-align: center;">незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)</td> <td style="text-align: center;">F</td> </tr> </tbody> </table>	Шкали оцінювання			університетська	національна	шкала ЄКТС	90-100	відмінно	A	80-89	добре	B	70-79	C	60-69	задовільно	D	50-59	E	26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX	1-25	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F
Шкали оцінювання																										
університетська	національна	шкала ЄКТС																								
90-100	відмінно	A																								
80-89	добре	B																								
70-79		C																								
60-69	задовільно	D																								
50-59		E																								
26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX																								
1-25	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F																								
Вимоги до письмових робіт	<p>Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі дистанційного навчання d-learn. Терміни виконання: денна форма – на занятті, заочна форма – за 10 днів до сесії. Підсумковий тест: Письмове підсумкове тестування складається з 50 завдань. Тестування відбувається на останньому занятті в письмовому вигляді або в онлайн-формі. Поточний контроль 50 балів (усне та письмове оцінювання, тести). Екзамен 50 балів. Всього 100 балів.</p>																									
Семінарські заняття	<p>Знання студента оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями: «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок; «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p>																									

	<p>«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	Умовами допуску до підсумкового контролю є отримання мінімум 25 балів за результатами поточного контролю (усного й тестового) на практичних заняттях.
Підсумковий контроль	Форма контролю: екзамен. Форма здачі: тестовий контроль (50 балів).

6. Політика курсу

Письмові роботи:

Усі письмові завдання мають бути виконані у встановлений термін. Роботи, які здані пізніше встановленого терміну без поважних причин, оцінюються нижче (75% від можливої максимальної кількості балів за такий вид робіт). Якщо студент відсутній із поважної причини, він/вона презентує виконані письмові завдання під час консультації викладача.

Порядок та організація контролю знань студентів визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>

Академічна доброчесність:

Дотримання **академічної доброчесності** засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з «Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 2)» можна за покликанням:

<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>

Студент зобов'язаний неухильно дотримуватися норм академічної доброчесності, правил внутрішнього розпорядку навчального закладу, інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють освітній процес у ЗВО.

Відвідування занять:

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Не допускаються пропуски занять без поважної причини. Якщо студент відсутній із поважної причини, він/вона відпрацьовує пропущені заняття під час консультації викладача.

Студенти, які навчаються за **індивідуальним графіком**, опрацьовують матеріал самостійно відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-hrafikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів **неформальної освіти** в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів на платформах Coursera, Udeму, тощо, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів/тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3)»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

7. Рекомендована література

1. Аймедов К., Бабієнко В., Сторож В. Загальна педагогіка та історія педагогіки: підручник. Київ: ВД «Слово», 2014. 352 с.
2. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: *навч.-метод. посіб.* /авторський колектив: Завгородня Т.К., Нагачевська З.І, Савчук Б.П, Стинська В.В., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М., Прокопів Л.М, Салига Н.М./ за заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів/. Івано-Франківськ, 2021. 400 с.
3. Андрушина Л.Л., Каковкіна О.А., Кожедуб Т.Г. Загальні основи педагогіки в схемах. Дніпропетровськ, 2016. 160 с.
4. Бутенко Н. Комунікативна майстерність викладача: *навч. посіб.* Київ: КНЕУ, 2005. 336 с.
5. Васянович Г. Педагогічна етика: нач. метод. посіб. Львів: Норма, 2005. 344 с.
6. Вітвицька С. Основи педагогіки вищої школи: *підручник за модульно-рейтинговою системою навчання*. Рек. МОН., 2-е вид. К. : ЦНЛ, 2018. 384 с.
7. Волкова Н. Педагогіка: навч. посіб. Київ: Академія, 2003. 576 с.
8. Державний стандарт повної загальної середньої освіти. URL: <http://iitzo.gov.ua/serednya-osvita/providdilennya-zmistu-zahalnoji-serednoji-osvity/normatyvno-pravova-baza-pochatkovoji-osvity/>

9. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології *підручник* К. : Академвидав, 2015.– 304 с.
10. Зайченко І. Історія педагогіки: у 2 кн. Кн.1. Історія зарубіжної педагогіки. Київ: Видав. Дім «Слово». 2010. 624 с.
11. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ: ТОВ «Агентство Україна», 2019. 300 с. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/inkluzyvne-navchannya/posibniki/inklyuziyavnz.pdf>
12. Карпенчук С. Теорія і методика виховання: навч. посіб. Київ: Вища школа, 2005. 343 с.
13. Кондур О. Управління якістю освітніх систем в умовах глобалізації: теорія, методика організації, практика: *монографія*. Ів.-Франківськ : НАІР, 2018. 488с.
14. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України: Наказ МОН України від 06.06.2022 р. № 527. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527729-22#Text>
15. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-Р. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
16. Кузьмінський А. Педагогіка: підруч. Київ: Знання, 2007. 447 с.
17. Кучерявий О. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти : навчальний посібник. К. : Видавничий Дім “Слово”, 2014. 440 с.
18. Малафійк І. Дидактика новітньої школи : Навчальний посібник. К.: Видавничий Дім “Слово”, 2015. 632 с.
19. Максименко В. Дидактика : курс лекцій. Хмельницький : ХМЦНП, 2013. 223 с.
20. Максимюк С. Педагогіка : Навчальний посібник. К.: Кондор, 2005. 667 с.
21. Мартиненко С., Хоружа Л. Загальна педагогіка. К., 2002. 176 с.
22. Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/77685/#google_vignette
23. Омеляненко В., Кузьмінський А. Теорія і методика виховання: навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 415 с.
24. Освіта впродовж життя: зарубіжний досвід та національна практика: монографія / За заг. ред. Л. Прокопів, В. Стинської / Авторський колектив: Л. Прокопів, В. Стинська, Г.Білавич, Б. Савчук, І. Єгорова, В. Ковальчук, Ю. Москаленко, О. Гевко, С. Довбенко, Л. Бандура, І Завулічна, М. Олексюк, Т. Паска, С. Юрченко. Івано-Франківськ:НАІР, 2022. 288 с. ISBN 978-617-8011-39-0
25. Паска Т. Інноваційні методи навчання майбутніх вчителів в умовах гірської школи Українських Карпат. *Цифрова освіта*: збірник наукових праць / за ред. І. Цепенди та О. Будник. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. С. 274-286.
26. Паска Т., Мойсеєнко І., Шапка І. Інноваційні підходи до підготовки педагогів для впровадження сучасних освітніх технологій та стимулювання

- творчості у здобувачів освіти в Україні. Академічні візії. 2024. № 29. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/948/868>
27. Паска Т., Паска Б. Особливості використання цифрових технологій у професійній підготовці майбутніх педагогів. Інноваційна педагогіка. 2024. Вип. 70. Том 2. С. 70-75. URL: http://innovpedagogy.od.ua/archives/2024/70/part_2/16.pdf
28. Паска Т., Терлецька Л., Громик А. Виклики та можливості інтеграції цифрових технологій у вищу освіту. Наукові інновації та передові технології. 2024. № 6 (34). С. 1312-1325. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/12273/12334>
29. Педагогіка: навч. посіб. / З.Н. Курлянд та ін. Харків: Бурун Книга, 2009. 304 с.
30. Педагогічна майстерність учителя: навч. посіб. / за ред. В. М. Гриньової, С. Т. Золотухіної. Харків: ОВС, 2016. 224 с.
31. Положення про загальноосвітній навчально-виховний заклад: Постанова Кабміну України від 27. 08. 2010 р. № 778 зі змінами, внесеними Постановою Кабінету Міністрів No 28 від 22.01.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/778-2010-%D0%BF>
32. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти від 29.06.2006 р. URL: <http://novyibuh-gymnasium.edukit.mk.ua>
33. Постанова Кабінету Міністрів від 15 вересня 2021 р. № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF#Text>
34. Постанова Кабінету Міністрів від 10 липня 2019 р. № 635 «Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/635-2019-%D0%BF#Text>
35. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 13.07.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
36. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. URL: <https://docs.dtkr.ua/doc/1556-182>
37. Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання: Наказ МОН України від 02.08.2024 р. № 1093. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia>
38. Про освіту: Закон України від 05.09.2017р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
39. Прокопів Л. Інноваційні педагогічні технології: *навчально-методичний посібник*. Івано-Франківськ, 2020. 172 с.
40. Сметанський М.І. Шахов В.І. Педагогіка : навч. посіб. Вінниця, 2006. 400 с. Супрун М. О. Педагогіка: підручник для духовних і світських закладів освіти. К.: КДА, 2018. 400 с.
41. Фіцула М. Педагогіка: навч. посіб. Київ: Академія, 2006. 542 с.
42. Чепіль М. Актуальні проблеми освіти: *навч.-метод.посібник*. Дрогобич: Ред.-вид. відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012.124 с.

43. Чепіль М. Педагогічні технології: *навчальний посібник*. Київ: Альма-матер, 2012. 224 с.
44. Якса Н. Основи педагогічних знань: навч. посіб. Київ: Знання, 2007. 358 с.

Викладач

Тарас ПАСКА